A. D. 1927 CURRENDA Nrus III
PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

Privilegium cantandi Missam de Requie prolongatur

Quo facilius satisfieri possit oneribus tum fixis, tum adventitiis Missarum de Requie cum cantu celebrandarum, hodiernus Ordinarius Tarnoviensis Dioecesis a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa XI humillime efflagitavit, ut in singulis Ecclesiis Parochialibus suae Dioeceseos eiusmodi Missae de Requie duobus in quavis hebdomada diebus cantari possint, quamvis occurrat Officium ritus duplicis. Sacra porro Rituum Congregatio, utendo facultatibus sibi specialiter ab ipso Sanctissimo Domino Nostro tributis, benigne annuit iuxta preces; dummodo eaedem Ecclesiae alio simili privilegio non gaudeant, et exceptis a praesenti concesssione Duplicibus primae et secundae classis, Festis de praecepto servandis, Feriis, Vigiliis et Octavis privilegiatis. Praesenti Indulto ad proximum tantum quinquennium valituro. Contrariis non obstantibus quibuscunque.

Die 18 Januarii 1927.

† A. CARD. VICO, Ep. Portuen., *Praef.*

ANGELUS MARIANI, *S. R. C. Secretarius*

L. 1761

Instytucja kanoniczna na brobostwo i wprowadzenie instytuowanego w posiadanie probostwa

Kodeks Prawa kościelnego w licznych kanonach dobitnie rozróżnia te dwa akty prawne, t. j. instytucję kanoniczną (institutio verbalis) i wprowadzenie faktyczne w posiadanie probostwa (institutio corporalis) i wyraźnie zastrzega w słowach niepozostawiających żadnej wątpliwości, że proboszcz dopiero z chwilą otrzymania tej instytucji rzeczowej, faktycznej, czyli objęcia posiadania swego probostwa *acquirit privilegia beneficii propria, jus percipiendi fructus, omnia jura tam temporalia quam spiritualia, quae beneficio adnexa sint, obtinet curam animarum,* a przy przeniesieniu z jednego probostwa na drugie, wtenczas dopiero opuszczone probostwo uważa się za prawnie wakujące, gdy były jego posiadacz objął kanonicznie we faktyczne posiadanie to nowe probostwo, a więc ma prawo do pobierania dochodów z dawnego swego probostwa aż do chwili objęcia w rzeczywiste posiadanie tego nowego probostwa.

Takie są postanowienia kanonów 188, 2°, 194, 405 § 1, 461, 1443—1445 i 1472.

W wykonaniu tych kanonów kodeksu Prawa kościelnego, Naszą Władzą Biskupią postanawiamy:

1. Nowo instytuowany proboszcz otrzyma po akcie instytucji dokument, stwierdzający fakt udzielenia instytucji.

2. Z tym dokumentem zgłosi się instytuowany do Księdza Dziekana.

3. Księży Dziekanów delegujemy niniejszem Naszem zarządzeniem do dokonywania wprowadzania Księży Proboszczów nowo instytuowanych w posiadanie ich probostw, a zarazem udzielamy im władzy subdelegowania tego uprawnienia kapłanom swego dekanatu, gdyby dla słusznego powodu osobiście nie mogli spełnić tej czynności swego urzędu. Subdelegacja musi być dana na piśmie.

4. W razie opróżnienia urzędu dziekańskiego, prawo to przysługuje Księżom Wicedziekanom, a gdyby i ten urząd był opróżniony, przysługuje to prawo Księżom Notarjuszom. Jednym i drugim udzielamy władzy subdelegowania.

5. Dla uproszczenia sprawy wskazaną jest rzeczą, by mający dokonać wprowadzenia w posiadanie probostwa, dokonał tego aktu razem z formalnem, tak zwanem zabezpieczeniem, czyli oddaniem majątku i inwentarza kościoła i probostwa w obecności księdza Administratora, patrona i członków Komitetu kościelnego.

6. Gdyby jednak dla słusznego powodu te dwie czynności należało rozdzielić, oddanie w posiadanie może się odbyć osobno, w obecności tylko księdza Administratora w siedzibie probostwa. W tym wypadku wystarczy oświadczenie, spisane protokolarnie tej treści, że ksiądz N. N., Dziekan (Wicedziekan, Notarjusz) na mocy władzy przysługującej mu z ogólnej delegacji Ordynarjusza (względnie na mocy władzy subdelegowanej przez księdza Dziekana (Wicedziekana, Notarjusza) faktem spisania i podpisania tego oświadczenia oddaje w posiadanie probostwo N. księdzu Proboszczowi N. N. przez Ordynarjusza na toż probostwo instytuowanemu, zaś ksiądz N. N. przyjmuje w posiadanie to probostwo. Protokół ten, podpisany przez oddającego i obejmującego w posiadanie i przez Administratora, ma być bezwłocznie odesłany Kurji Biskupiej przez wprowadzającego, który zarazem równocześnie o fakcie tym zawiadomi Dziekana (względnie Wicedziekana lub Notarjusza), przez którego był do tego aktu subdelegowany.

7. Z chwilą podpisania powyższego protokolarnego oświadczenia, wprowadzony w posiadanie wchodzi we wszystkie prawa, obowiązki, uprawnienia i przywileje proboszcza, a poprzednie probostwo, przez niego dotychczas posiadane, *ipso facto* wakuje.

Obowiązek aplikowania Mszy św. za nową parafję rozpoczyna się z dniem objęcia probostwa. Z tym dniem również nabywa prawa błogosławienia małżeństw w nowej parafji.

Niniejsze Nasze postanowienie będzie obowiązywało od daty Kurendy, w której zostanie opublikowane.

W Tarnowie, dnia 20 lutego 1927.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

L. S.

† **LEON,** *Biskup*

L. 1762

Dotacja służby kościelnej

Jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że rozwiązanie kwestji zabezpieczenia odpowiedniego utrzymania służby kościelnej ku zupełnemu zadowoleniu wszystkich interesowanych jest niemożliwe, gdyż wchodzą tu w grę rozliczne czynniki od Władzy

kościelnej niezależne, to jednak, uznając potrzebę uregulowania tej drażliwej sprawy, tak poprzednicy Nasi, jak i My, wydawaliśmy zarządzenia, zmierzające do jej łagodzenia. Przypominamy, iż największą trudność stanowi ta okoliczność, iż zajęcie służby kościelnej przez bardzo nieznaczną część dnia, za co bardzo często pobiera osobne wynagrodzenie, nie może być podstawą i uzasadnieniem zupełnego i całkowitego utrzymania sługi kościelnego i jego rodziny.

Obecnie, gdy przejęcie przez Państwo i użycie nadwyżek gruntów plebańskich ponad 15—30 ha na cele reformy rolnej po myśli Konkordatu staje się coraz bardziej aktualne, nadarza się sposobność udotowania służby kościelnej przy wielu kościołach. Na ten cel należy użyć części, lub całej nadwyżki gruntu plebańskiego ponad owe 15—30 ha, a to zależnie od obszaru tej nadwyżki, jakości i rodzaju gruntu, który miałby być przeznaczony dla służby kościelnej i od miejscowych warunków pracy i dochodów, jakie pobiera służba kościelna. Nie określamy tedy żadnego obszaru, lecz szczegół ten pozostawiamy uznaniu P.T. Księży Proboszczów, którzy, zważywszy wszystkie okoliczności lokalne, najlepiej potrafią ocenić, ile gruntu plebańskiego w danych warunkach należałoby oddać na tę dotację. Tam, gdzie niema nadwyżki nad 15—30 ha, które przypuszczalnie w całości pozostaną przy probostwie, niema też obowiązku tego dotowania służby kościelnej.

Przez służbę kościelną rozumiemy organistę, kościelnego (dzwonnika), kalkancistę, ewentualnie także grabarza (przy cmentarzach kościelnych, nie gminnych).

Powyższem zarządzeniem nie chcemy w niczem krępować woli księży Proboszczów, gdyby z nadwyżki gruntów plebańskich uważali za stosowne dotować probostwo powstałe w granicach ich parafji, lub ochronkę — czy inny humanitarny zakład kościelny.

Projekt dotacji i jego uzasadnienienie należy Nam przedkładać za pośrednictwem P. T. Księży Dziekanów, którzy nie ograniczą się do samego pośredniczącego przesłania Nam aktu, lecz ze swej strony wyrażą swe zdanie i opinję.

Zwracamy uwagę, iż w sprawie odstąpienia gruntów plebańskich według powyższych wskazówek nie może mieć miejsca interwencja czy to patrona, czy Komitetu kościelnego, a wszystkie koszta, połączone z przeprowadzeniem takiego aktu prawnego, ponoszą instytucje, względnie fundusze kościelne, a w ich braku czynniki konkurencyjne.

Aby koszta, połączone z dokonaniem tego przydziału gruntów plebańskich, ograniczyć do możliwego minimum, należy odstępować całe parcele w oznaczonym i w arkuszu posiadłości wykazanym obszarze, a odpadnie wtenczas konieczność czynienia kosztownych pomiarów i sporządzania osobnych mapek katastralnych.

Po zatwierdzeniiu przez Nas projektu przedłożonego Nam za pośrednictwem ks. Dziekana, ma nastąpić zeznanie formalnej deklaracji i przesłanie Nam jej do zatwierdzenia. Zatwierdzona deklaracja będzie wniesiona przez ks. Proboszcza do Sądu dla uzyskania uchwały intabulacyjnej.

Deklaracja ta może tak opiewać:

D E K L A R A C J A

mocą której imieniem probostwa w ...., imieniem własnem i moich na temże probostwie następców, z gruntów plebańskich odstępuję na wieczne czasy na własność utrzymania służby kościelnej przy kościele parafjalnym w ....

(względnie ochronki, domu ubogich i t. p. w ....). Tu należy podać dokładnie obszar i liczby parcel i wykazu hipotecznego odstąpionych gruntów. Data, pieczęć, podpis.

Nie potrzeba w deklaracji szczegółowo wymieniać, ile gruntu przeznacza się dla poszczególnych osób służby kościelnej, gdyż szczegół ten musi pozostać do wolnej dyspozycji Władzy kościelnej, która w każdym poszczególnym wypadku wyda zarządzenie na wniosek ks. Proboszcza, przedłożony Nam wraz z opinją ks. Dziekana.

Rozumie się, iż tak odstąpiony prawomocnie grunt, będzie odtąd własnością kościoła a nie probostwa i będzie zahipotekowany na kościół parafjalny, jako fundusz utrzymania służby kościelnej.

* * *

Podając niniejsze zarządzenie do wiadomości P. T. Księży Proboszczów, wzywamy, by przystąpili bezzwłocznie do przedkładania Nam odpowiednich wniosków.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Z dnia 9 grudnia 1926 r. o nauce szkolnej religji katolickiej

(Dz. U. Rzp. P. Nr. 1 ex 1927 poz. 9).

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) i art. 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 324) o zatwierdzeniu układu ze Stolicą Apostolską określającego stosunek Państwa do Kościoła Rzymsko-Katolickiego, zarządza się co następuje:

§ 1. Zgodnie z art 120 Ustawy Konstytucyjnej i z art. XIII Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzecząpospolitą Polską z dnia 10 lutego 1925 r. (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 72, poz. 501) nauka religji katolickiej jest obowiązkową dla uczniów katolików we wszystkich szkołach (z wyjątkiem szkół wyższych) państwowych, publicznych i samorządowych oraz w szkołach prywatnych, korzystających z zasiłków państwowych lub samorządowych, albo posiadających prawa szkół państwowych lub publicznych.

§ 2. Obowiązek Władz szkolnych dostarczenia nauczyciela religji istnieje, gdy liczba dzieci katolickich w szkole wynosi co najmniej dwanaście. Gdy ilość dzieci liczby tej nie osiąga, będą dzieci te łączone z dziećmi szkół sąsiednich. Gdyby i to nie było możliwem, inspektor szkolny lub dyrektor szkoły zwróci się do miejscowego duszpasterza, lub za porozumieniem się z ordynarjuszem do osoby świeckiej o podjęcie się nauczania religji bez wynagrodzenia.

§ 3. Ilość godzin i plan nauki religji katolickiej ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z kompetentnemi władzami kościelnemi.

Nauka religji udzielana będzie na podstawie podręczników posiadających oprócz aprobaty Ministerstwa Wyznań religijnych i Oświecenia Publicznego aprobatę kościelną i poleconych dla szkół przez właściwego Biskupa Diecezjalnego.

§ 4. O udzieleniu urlopu, stabilizacji, zmianach w stosunku służbowym, rozwiązaniu stosunku służbowego, przeniesieniu w stan spoczynku, wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego, nałożeniu kary dyscyplinarnej lub porządkowej, lub orzeczeniu uwalniającem zawiadamia władza szkolna właściwego Biskupa Diecezjalnego.

§ 5. Biskup Diecezjalny wykonywa przysługujące mu prawo wizytacji i nadzoru osobiście lub przez wyznaczonych przez siebie odpowiednich kapłanów (wizytatorów religji), których nazwiska będą podawane do wiadomości władz szkolnych.

§ 6. Wizytatorowie, inspektorowie szkolni oraz kierownicy szkół o poziomie średnim mają prawo wizytowania nauki religji katolickiej, nie mogą jednak egzaminować uczniów i winni ograniczyć się do uwag pedagogiczno-dydaktycznych.

Duchownego nauczyciela religji katolickiej w szkołach powszechnych może wizytować tylko inspektor szkolny lub wyższe władze szkolne. Natomiast kierownicy szkół powszechnych mogą tylko być obecni na nauce religji prowadzonej przez duchownych, bez prawa czynienia jakichkolwiek uwag.

§ 7. Praktyki religijne młodzieży szkolnej katolickiej należą do całości nauczania i wychowania religijnego. Młodzież szkolna jest obowiązana brać w nich udział. Praktyki religijne, obowiązujące młodzież szkolną, są normowane przez władzę duchowną w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i przez władze szkolne wprowadzone w czyn. Obowiązujące praktyki religijne są następujące:

a) w niedzielę i święta oraz na początku i na końcu roku szkolnego wspólne nabożeństwo z egzortą;

b) co roku wspólne trzydniowe rekolekcje;

c) trzy razy do roku (po rekolekcjach na początku i przy końcu roku szkolnego) wspólna spowiedź i komunja św. dla młodzieży;

d) wspólna modlitwa przed lekcjami i po lekcjach, przepisana przez właściwą władzę kościelną, a wprowadzona przez władze szkolne.

Czuwanie według istniejących rozporządzeń nad wykonaniem przez młodzież wspólnych praktyk religijnych jest obowiązkiem księży prefektów, dyrekcyj i kierownictw szkół i członków grona nauczycielskiego.

Jednorazowe lub dłuższe zwolnienie uczniów, całych klas lub szkoły od poszczególnych obowiązujących wspólnych praktyk religijnych następuje po porozumieniu się dyrekcyj i kierownictw szkół z księżmi prefektami.

Termin i miejsce praktyk religijnych układają dyrekcje i kierownictwa szkół z księżmi prefektami.

§ 8. Księża prefekci są nauczycielami i duszpasterzami młodzieży szkolnej w zakresie życia szkolnego. Jest więc ich szczególnym obowiązkiem czuwać nad życiem religijnem i na równi z innymi nauczycielami nad wychowaniem moralnem młodzieży szkolnej. Księża prefekci ze względu na swe stanowisko duszpasterskie mają obowiązek brać udział we wszystkich konferencjach, omawiających sprawę wychowania młodzieży szkolnej.

§ 9. W budżecie corocznym każdej szkoły o poziomie średnim, wyznacza się pewną kwotę na potrzeby religijne. Wysokość kwoty ustala się według przepisów, wydanych w tym względzie dla pokrywania wydatków rzeczowych szkoły.

§ 10. Na naukę śpiewu kościelnego należy poświęcić część czasu, przeznaczonego na obowiązkowe nauczanie śpiewu. Nauczyciel śpiewu jest obowiązany porozumieć się z księdzem prefektem co do doboru pieśni religijnych.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *K. Bartel.*

L. 743 **Parafje wojskowe w obrębie Diecezji**

Kurja Biskupia Wojsk Polskich przy Ministerstwie Spraw Wojskowych w Warszawie, ul. Miodowa 24 — pismem z dnia 25 stycznia b. r., L. 282 — zawiadamia:

W związku z nadaniem w dniu 27/II 1926 r. dekretem Nuncjusza Apostolskiego w Polsce Statutu dla kat. Duchowieństwa wojskowego, ogłoszonego obecnie rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wojskowych oraz Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 listopada 1926 r. (Dziennik Ustaw z dnia 22 grudnia 1926, Nr. 124) mam zaszczyt powiadomić Waszą Ekscelencję, że na terytorjum diecezji tarnowskiej utworzyłem następujące parafje wojskowe:

1. W Tarnowie, par. św. Wojciecha B. M., obejmującą powiaty: tarnowski, brzeski, dąbrowski i bocheński, za wyjątkiem Niepołomic.

2. W Nowym Sączu, par. św. Jerzego M., obejmującą powiaty: nowosądecki, grybowski, limanowski (nowotarski, gorlicki i spisko-orawski).

3. Powiaty: pilzneński, mielecki, kolbuszowski i ropczycki należą do par. wojsk. Najśw. Marji Panny, Królowej Polski w Rzeszowie.

† STANISŁAW GALL, *Biskup polowy W. P.*

Ordines Majores

conferentur hoc anno sequentibus diebus: Subdiaconatus Sabbato Sancto, Diacanatus 11 Junii, Presbyteratus 29 Junii. Ad sacros Ordines promovebuntur:

1. Głąb Franciscus Josephus, n. in Gręboszów 5. XI. 1901; 2. Kazek Franciscus, n. in Rzędzin 14. II. 1904; 3. Kuczek Josephus, n. in Zdarzec 30. IV. 1901; 4. Kurek Joannes, n. in Pogwizdów 18. IX. 1901; 5. Stochel Henricus, n. in Królówka 10. I. 1902; 6. Szafrański Stanislaus, n. in Lipnica Wielka 14. IV. 1895; 7. Węgrzyn Josephus, n. in Izbiska 11. XI. 1900.

Nomina ordinandorum publice denuntientur in paroeciali cuiusque candidati ecclesia Dominica IV Quadragesimae et ad sacros ordines promovendi fervidis orationibus fidelium commendentur.

Ceterum de publicatione serventur praescripta Canonum 998, 999 et 1000.

Sprawozdanie Rady Związku Misyjnego Kleru Diecezji Tarnowskiej za rok 1926

W roku 1926 zapisało się 93 księży i 42 kleryków. Związek liczył zatem w dniu 31 grudnia 1926 roku 295 członków, t. j. 253 księży i 42 kleryków. Tytułem wkładek członkowskich wpłynęło 1251 Zł 52 gr. Z tego: *a*) przesłano do Głównego Zarządu w Płocku 1058 Zł; *b*) wydatki na podróż X. Dyrektora diecezjalnego na zjazd XX Dyrektorów Zw. Mis. Kleru w Warszawie wyniosły 90 Zł; *c*) druki i porta kosztowały 50 Zł 75 gr; *d*) pozostało w kasie na rok 1927: 52 Zł 77 gr.

Rada diecezjalna zwraca się z prośbą do XX. Dziekanów, by zaproponowali P.T. XX. Kondekanalnym podczas kongregacji dekanalnych wspólne zbieranie i wysyłanie

wkładek, jak to już niektóre dekanaty praktykują, a do tych P. T. Księży, którzy się jeszcze do naszego Związku nie wpisali, zwracamy się, by to jak najprędzej uczynili.

Przypominamy P. T. Duchowieństwu, że dyrektorem diecezjalnym „Dzieła Rozkrzewiania Wiary" jest ks. Andrzej Biliński, prefekt z Bochni, a dyrektorem „Dzieła Św. Dziecięctwa Jezusa" ks. Władysław Mierzejewski ze Zgrom. XX. Misjonarzy w Tarnowie. W sprawach tych 2 stowarzyszeń do nich zatem należy się zwracać.

Rekolekcje dla Kapłanów w Dziedzicach

W domu rekolekcyjnym XX. Jezuitów w Dziedzicach (Śląsk) odbędą się trzydniowe rekolekcje dla W. W. Księży.

Początek dnia 7 marca b. r. o godzinie 7 wieczór, zakończenie 11 marca rano.

Ks. Józef Bok T. J.

Do Kurendy III dołączamy *Officium et Missam* o św. Bogumile.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności

(Dz. U. R. P. Nr. 10 ex 1927, poz. 76)

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Osoby prowadzące akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, obowiązane są z faktów ślubów, urodzeń i zgonów, zarejestrowanych przez nie w aktach stanu cywilnego, względnie w księgach metrykalnych, przesyłać co kwartał właściwej władzy administracyjnej I instancji sprawozdania indywidualne według formularzy, ustalonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

Jeżeli okrąg urzędowy osoby, prowadzącej akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, rozciąga się na dwa lub więcej powiatów, należy przesyłać każdej władzy powiatowej sprawozdania kwartalne z faktów ślubów, urodzeń i zgonów, dotyczących okręgu urzędowego danej władzy.

Art. 2. Sprawozdania winny być przedłożone za pierwszy kwartał najpóźniej dnia 15 kwietnia, za drugi najpóźniej dnia 15 lipca, za trzeci najpóźniej dnia 15 października i za czwarty najpóźniej dnia 15 stycznia.

Art. 3. Władza administracyjna I instancji kontroluje zupełność i dokładność nadesłanych danych, sporządza wykazy powiatowe i przesyła je wraz ze wszystkimi nadesłanemi sprawozdaniami do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach następujących: za pierwszy kwartał do dnia 15 maja, za drugi do dnia 15 sierpnia, za trzeci do dnia 15 listopada, a za czwarty do dnia 15 lutego.

Art. 4. W miastach, posiadających własne biura statystyczne i umieszczonych w wykazie, ustanawianym przez Ministra Spraw Wewnętrznych, osoby prowadzące akta stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, przesyłają sprawozdania do tych biur co tydzień, skąd będą one odsyłane do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach, przepisanych w art. 3 niniejszego rozporządzenia.

Art. 5. Osoby prowadzące akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, są obowiązane udzielać na żądanie władzy administracyjnej wszelkich informacyj i wyjaśnień, dotyczących zupełności, względnie dokładności danych zawartych w przesłanych przez nie sprawozdaniach.

Art. 6. W razie opieszałości osób prowadzących akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne w wykonywaniu obowiązków, nałożonych niniejszem rozporządzeniem, władza administracyjna I instancji może zarządzić wykonanie tych czynności na koszt winnego.

Art. 7. Główny Urząd Statystyczny komunikuje się z osobami prowadzącemi akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, za pośrednictwem władz administracyjnych I instancji.

Art. 8. Za każdy fakt ślubu, urodzenia lub zgonu, wykazany w formularzach statystycznych, zgodnie z instrukcją wydaną przez Ministra Spraw Wewnętrznych, osoby prowadzące akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, z wyjątkiem urzędów państwowych, otrzymują tytułem zwrotu wydatków na materjały piśmienne 3 grosze; sumy należne za ubiegły rok kalendarzowy, będą przekazywane przez Główny Urząd Statystyczny bezpośrednio osobom, prowadzącym akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, w terminie 6-tygodniowym od dnia otrzymania przez Główny Urząd Statystyczny danych za czwarty kwartał ubiegłego roku.

Formularzy statystycznych dostarcza Główny Urząd Statystyczny. Opłaty pocztowe, związane z korespondencją osób, prowadzących akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, z władzami administracyjnemi I instancji, względnie z Głównym Urzędem Statystycznym w sprawach statystyki ruchu naturalnego ludności, pokrywane będą z budżetu państwowego.

Art. 9. Począwszy od dnia 1 stycznia 1927 r. będą na całym obszarze Rzeczypospolitej martwo urodzeni wpisywani wyłącznie do akt stanu cywilnego, względnie ksiąg metrykalnych urodzeń.

Art. 10. Na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej osoby, prowadzące akty stanu cywilnego, względnie księgi metrykalne, przedłożą władzy administracyjnej I instancji najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1927 r. wykazy sumaryczne sporządzonych aktów małżeństw, urodzeń i zgonów za każdy rok kalendarzowy począwszy od dnia 1 stycznia 1919 r. do dnia 31 grudnia 1926 r., według formularzy, ustalonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 11. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, o ile zaś chodzi o osoby, które w czasie zawarcia małżeństwa lub w chwili zgonu pozostawały w czynnej służbie wojskowej — Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 12. Przepisy niniejszego rozporządzenia będą stosowane na obszarze województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego z dniem oznaczonym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych, na pozostałym zaś obszarze Rzeczypospolitej od dnia 1 stycznia 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki* — Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski* — Podpisani wszyscy Ministrowie.

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 5 marca 1927

† LEON
Biskup

Ks. Roman Sitko
kanclerz

Nakładem Kleru Diecezjalnego — Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie